

več dni ni drugje spal, ko pod kakim vozom; kuča mu je bila pogorela o napadu Turkov. To je sitno, kajti tu na sredi ceste v veliki gnječi vendar nisem mogel bivati, zato ukažem Bošnjaku, naj me spremi do gostilnice, v kateri sem že prejšnja leta bil parkrat prenočil. Menda je bila tudi zdaj ta še edina količkaj spodobna, ker videl sem le prave luknje, po katerih se je večidel točilo žganje, a ne več poštena bosenska „rakija“ (slivovka), marveč prava gnojica, ker je bilo za steklenicami videti večidel kak kriv judovski nos.

„Evo, gospodine!“ — zakriči moj nosač in mi pokaže oblanje — znamenje, da se tu pivo toči. Napis to tudi res kaže in ker sem res žejen, stopim v ne preobširni prostor, napolnjen z vsake baže ljudmi, večidel vojaki, med katerimi je bilo tudi več častnikov. Na steni zagledam tablico z napisom „Lagerbier der Gebrüder Kosler in Laibach“ in ker mi je ta pivarna uže po imenu in blagu znana, naročim si dve posodi — zá-se in za svojega nosača. No, bilo je dobro, tako se ve da ne, kakor po avstrijskih mestih, a pilo se je; tudi še v primeri z drugimi za živež potrebnimi rečmi ni bilo predrago. Mojemu Bošnjaku pa ni nič kaj dišalo, ker je to nenavadno mu pijačo požiral tako, kakor bolnik zdravila.

Ker je več častnikov prihajalo in odhajalo, ogovorim enega (bili so od dalmatinskega polka) in ga poprašam, kako je kaj in ali je okolica uže pomirjena. Pogleda me od nog do glave, potem me praša po imenu in namenu. Ko mu vse to povem, mi reče, naj se najprej oglasim pri stotniku, da ne bom imel kakih sitnosti, ker tu veljá še zmiraj vojaška postava. Toraj ni družega, nego podati se k stotniku, da se izkažem s svojimi pismi. Še vé da je Bošnjak mojo robo nesel za mano. Stotnik ni bil z mano prav nič prijazen, godrnjal je, da ima razen vojaških tudi opravila s „civilisti“ in pregledavši moja potna pisma mi je rekel, naj sam skrbim si za streho in varnost, on nima niti ljudi niti časa, da bi se ukvarjal z mano. V mestu — je rekel — se mi ni bati ničesar, če bom pa po okolici in vaséh stikal, se mi pač utegne kaj zgoditi, za kar pa on nikakor noče biti odgovoren; stanovališče bom težko dobil, ker je vse za vojake uže naprej najeto.

S tem je vsabnil njegovega govora vir, obrnil mi je hrbet in jaz sem šel. (Dal. prih.)

### Mnogovrstne novice.

\* *Zdaj, ko je sreberni denar zopet začel izhajati na dan, izvemo, da je do lanskega poletja dunajska banka v svojih hramih imela nad 60 milijonov gold. srebra nakopičenega; od aprila meseca lanskega leta jej je na novo došlo nad 27 milijonov gold. Cela njena sreberna zaloga znaša danes 90 milijonov, med katerimi je 85 milijonov kovanega denarja, 5 milijonov pa srebra v palicah, to je, še ne skovanega. — Tudi v cesarskih blagajnicah se je toliko srebernega denarja nabralo, da ima finančni minister zdaj okoli 25 milijonov gold. na razpolaganje. Ker pa je znano, da veliki trgovci pa tudi mnogi drugi ljudje imajo tolarjev in družega srebernega denarja v svojih kasah zaprtega, se sme reči, da je v našem cesarstvu skupaj za kakih 140 do 150 milijonov gold. srebernega denarja.*

\* *Stroški za šole in armade.* Različne države potrosijo od svojih dohodkov za šole in armade te-le zneske: Severna Amerika za šole čez 8 milijonov gold., za armado nekaj čez 5 milijonov, — Švajca za šole čez 3, za armado 4 milij., — Angleška za šole čez 2, za armado 14 milij., — Nemčija za šole čez 2, za armado čez 9 milij., — Avstrija za šole čez

1, za armado čez 5 milij., — Francoska za šole čez 1, za armado 18 milij., — Italija za šole pol, za armado čez 6 milijonov gold.

\* *Železnica iz Trbiža v Potablo se bode odprla 1. julija.*

\* 5. dne t. m. je 60 let stari jud Mate Walzer, konjski kupec iz Ruskega, v vasi Mielnici v Galiciji umrl. Kar brž so zagnali hrup, da je za kugo umrl. Raztelesenje mrliča po komisiji izvedencev je pa kazalo, da je bolezen navadni antraks bila.

### Naši dopisi.

Iz Glamoča v Bosni 1. marca. M. — Naj „Novicam“ danes naznanim tudi kaj družega in ne samo kmetijskega. V okrajih travniških, livanskih in glamočkih se mnogo govori o ustaših, ki hočejo na spomlad zopet začeti kak boj. Nahaja se tu res še mnogo orožja; tako so v Travniku pretekli teden naši vojaki našli mnogo orožja pod deskami skritega, katerega je bilo do 30 tovorov, zraven tega pa tudi dosti municije. In kaj mislite, kako je to orožje le-sem prišlo? Turške žene so vse to orožje pod svojo obleko skrito polagoma tje nanosile, ko so v cerkev hodile in poleg cerkve pod tu nakopičene deske poskrile. Najbrže so Turki nameravali, se v enem času v cerkvi zbrati in vojake napasti, morebiti ponoči. Tudi v naši okolici še vedno kaj orožja najdemo. Serežani svojo službo jako dobro opravljajo in si vse nevarne ljudi in hiše dobro zapomnujejo. Po takem meada spomlad ne bo za Turke nobene žetve, kakor si jo morebiti domišljujejo. — Ker tukaj v Glamoču nimamo nobene kosarne, stanujemo le v hišah, od katerih njihovim posestnikom ob mesecu stanovninu plačujemo. Hiše, katere smo večidel v slabem stanu našli, smo uže popravili tako, da je v marsikateri bivati jako prijazno. Ko bi se tukajšnje hiše lepo popravile, ne dalo bi se lahko lepšega sela misliti od Glamoča. Grič, na katerem stoji to mestice, ni previsok; proti severu, vzhodu in zahodu se razprostira lepa in rodovitna planjava, po kateri se pase neštevilno živine vsake vrste; proti severu se razprostira ova ravnina celih 7 ur daleč, proti vzhodu pa 4 ure in se konča z lepim 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ure dolgim in nad pol ure širokim jezerom, katero poleti navadno popolnoma vsahne. Na zahodni strani bila so še pred dvema letoma lepa bogata sela (vasi), ki pa so pozneje po turški armadi vsa upepeljena bila. Nesrečni prebivalci teh krajev vtekli so v Dalmacijo; zdaj pa, ko so se na vladno povelje zopet vrnili, prebivajo v podzemeljskih luknjah, kjer imajo veliko glada in mraza prenesti. Tako je bila vas Rove, ki je štela nad 60 hiš, od katerih pa dandanes le še dve stojite, vse druge so po Turkih požgane. Tudi se vidijo v tej rodovitni ravnini razvaline neke velike hiše bega Pilipoviča, ki je bila podobna veliki kranjski grajščini, pa je tudi pred 3 leti vpepeljena bila; imenovani beg je pozneje ni več sezidal. Omeniti moram še lepo turško pokopališče pri teh razvalinah, katero je najlepše, kar sem jih v Bosni videl, obzidano je. Ker se grobi tukaj nikdar ne prekopljejo, si je lahko misliti, da je ovo, kakor so tudi druga pokopališča, jako obširno; krog vsacega sela se vidi mnogo velikanskih kamnov, ki so postavljeni na grobih umrlih. Grobni napisi se le malokdaj nahajajo. Ločijo pa se grobi možkega spôla po kamenih v tem, da imajo podobo glave na koncih, ženske pa imajo kamne skoz in skoz enako debele. Umrlim vojakom se navadno na grobni kamen vseka meč in različno pobarva. O pogrebih Turkov čital sem v svoji mladosti v neki slovenski knjižici; ko pa sem prvič sam videl tak pogreb, usilil